

**KONFERENCE PAR PIEVIENOŠANOS
EIROPAS SAVIENĪBAI
– MOLDOVAS REPUBLIKA –**

**Briselē, 2026. gada 12. oktobrī
(OR. en)**

**AD 79/1/26
REV 1**

LIMITE

CONF-MD 18

PIEVIENOŠANĀS DOKUMENTS

Temats: EIROPAS SAVIENĪBAS KOPEJĀ NOSTĀJA
- 2. kopa: lekšējais tirgus

PIEVIEŅOŠANĀS SARUNAS

Moldovas Republika

ES KOPEJĀ NOSTĀJA

(ņemot vērā Moldovas Republikas sarunu nostāju AD 29/26 CONF-MD 5)

Sarunu 2. kopa –

Iekšējais tirgus

Tostarp 1. sadaļa – Preču brīva aprīte, 2. sadaļa – Darba ņēmēju pārvietošanās brīvība, 3. sadaļa – Tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība, 4. sadaļa – Kapitāla brīva aprīte, 6. sadaļa – Sabiedrību tiesības, 7. sadaļa – Intelektuālā īpašuma tiesības, 8. sadaļa – Konkurences politika, 9. sadaļa – Finanšu pakalpojumi, 28. sadaļa – Patērētāju un veselības aizsardzība

Šī Eiropas Savienības nostāja ir balstīta uz tās vispārējo nostāju Moldovas pievienošanās konferencei (AD 11/24 CONF-MD 2), un uz to attiecas konferencē apstiprinātie sarunu principi, jo īpaši:

- jebkurš Moldovas vai ES paustais viedoklis par konkrētu sarunu sadaļu nekādā gadījumā neskars nostāju, kāda var būt par citām sadaļām;
- vienošanās – pat daļējas vienošanās –, kas panāktas sarunās par konkrētām sadaļām, nevar uzskatīt par galīgām, kamēr nav panākta vispārēja vienošanās par visām sadaļām;
- kā arī sarunu programmas 5., 12., 42., 49., 50., 51. un 52. punktā noteiktās prasības.

ES mudina Moldovu turpināt pieskaņoties ES *acquis* un to efektīvi īstenot un izpildīt, un kopumā jau pirms pievienošanās izstrādāt politiku un instrumentus, kas pēc iespējas vairāk līdzinātos ES politikai un instrumentiem.

ES ņem vērā, ka Moldova savā nostājā AD 29/26 CONF-MD 5 piekrīt 2. kopas ES *acquis*, kāds tas bija spēkā 2026. gada 7. oktobrī, un ka līdz dienai, kad tā pievienosies Eiropas Savienībai, būs gatava to īstenot, izņemot jomas, kurās tā ir lūgusi pārejas laiku 4., 8., 9. un 28. sadaļas ietvaros.

Sniedzot vispārīgu atbildi uz Moldovas lūgumiem piešķirt pārejas laiku un atkāpes, ES atgādina par savu vispārējo sarunu nostāju, proti, pārejas pasākumus piešķir izņēmuma gadījumā, to darbības laiks un apjoms ir ierobežots un tiem pievieno plānu ar skaidri noteiktiem posmiem ES *acquis* piemērošanai. Tajos nedrīkst paredzēt ES noteikumu vai politikas grozījumus, ar tiem nedrīkst likt šķēršļus šo noteikumu vai politikas pienācīgai darbībai vai izraisīt būtisku konkurences izkropļojumu.

1. 1. sadaļa – Preču brīva aprīte

ES uzsver, ka attiecībā uz preču brīvas aprītes **vispārējiem principiem** Moldovai ir jāpieskaņojas LESD 34.–36. panta prasībām un attiecīgajai EST judikatūrai, nodrošinot, ka pirms pievienošanās tiek aptvertas gan saskaņotās, gan nesaskaņotās jomas. ES atgādina, ka Moldovai ir jānodrošina un jāpabeidz savstarpējās atzīšanas klauzulu ieviešana. ES aicina Moldovu noteikt tehnisko noteikumu kontaktpunktu un nodrošināt pietiekamas spējas attiecīgajās iestādēs.

Attiecībā uz **horizontāliem pasākumiem** ES ņem vērā, ka Moldovas tiesību akti ir daļēji pieskaņoti ES *acquis* standartizācijas un akreditācijas jomā, un norāda, ka tai ir jānodrošina pilnīga pieskaņošanās. ES atzinīgi vērtē Moldovā jau izveidotās standartizācijas un akreditācijas struktūras. Moldovai vēl ir jāpieskaņojas ES *acquis*, kas izveido satvaru pasākumiem, kuru mērķis ir stiprināt Eiropas neto nulles emisiju tehnoloģiju industrijas un Savienības tirgū aizliegt ražojumus, kuru izgatavošanā ir izmantots piespiedu darbs. ES arī atzīmē, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusi valsts tiesību aktus ES *acquis* atbilstības novērtēšanas, metroloģijas, tirgus uzraudzības, paziņošanas un produktatbildības jomā. Turklāt ES atzīmē, ka Moldovai ir būtiski jāpalielina cilvēkresursi un finanšu resursi attiecībā uz tirgus uzraudzību. ES uzsver – lai aptvertu visas nozares, kurās būtu jānodrošina tirgus uzraudzība, Moldovai ir jāpaplašina tirgus uzraudzības tvērums, spēja un kompetences.

Turklāt ES atzīmē, ka Moldovai ir sava atbilstības zīme. ES mudina Moldovu pilnībā pāriet uz *CE* zīmes lietošanu jomās, kurās to paredz ES *acquis*, un stiprināt tirgus uzraudzības spējas, lai spētu atklāt *CE* zīmes neatbilstošas izmantošanas gadījumus.

ES atgādina, ka 2023. gadā tika sāktas sarunas par Eiropas nolīgumu par atbilstības novērtēšanu un rūpniecisko izstrādājumu pieņemamību (*ACAA*), kurās uzmanības centrā bija ES *acquis* zemsprieguma iekārtu un elektromagnētiskās savietojamības jomā. Šis nolīgums ES un Moldovai ļautu nolīguma aptvertajās nozarēs preces tirgot saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi attiecas uz šādu preču tirdzniecību Eiropas Savienības dalībvalstu starpā, un ļautu Moldovai piekļūt ES vienotajam preču tirgum un ES – piekļūt Moldovas tirgum šajās jomās pirms pievienošanās.

ES atzinīgi vērtē to, ka attiecībā uz **“jauno un visaptverošo pieeju”** ES atzīmē, ka Moldovas tiesību akti ir izstrādāti tā, lai tie būtu pilnībā pieskaņoti ES *acquis* attiecībā uz rotaļlietu drošumu, mērvienībām, pudelēm, ko izmanto kā mērtraukus, elektromagnētisko savietojamību (*EMC*), zemsprieguma iekārtām (*LVD*), individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (*IAL*) un gāzes iekārtām. ES atgādina, ka Moldovai ir jāpabeidz savu tiesību aktu pieskaņošana attiecībā uz radioiekārtām (*RED*), liftiem, vienkāršām spiedtvertnēm (*SPVD*), spiediena iekārtām, aizsardzības sistēmām, kas paredzētas lietošanai sprādzienbīstamā vidē (*ATEX*), trošu ceļiem, būvizstrādājumiem, mērvienībām (*MID*), neautomātiskajiem svariem (*NAWI*), atpūtas kuģiem, pirotehniskajiem izstrādājumiem, fasētiem izstrādājumiem un civilām vajadzībām paredzētām sprāgstvielām un jānodrošina pieskaņošana attiecībā uz mašīnām, āra iekārtu trokšņa emisijām (*OND*) un ekodizainu. ES uzsver, ka Moldovai ir jāizveido pietiekamas administratīvās un īstenošanas spējas, lai izpildītu saistības, kas izriet no ES *acquis* saskaņā ar “jauno un visaptverošo pieeju”. ES arī uzsver, ka ir jānodrošina gan pietiekama līmeņa tirgus uzraudzība, kas būtu pilnībā jāpiemēro visās attiecīgajās nozarēs, gan pietiekama līmeņa atbilstības novērtēšana.

ES atzinīgi vērtē to, ka attiecībā uz **“vecās pieejas” produktu tiesību aktu ES *acquis*** ES atzīmē Moldovas daļēju pieskaņošanos ES *acquis* attiecībā uz *REACH*, klasifikāciju, marķēšanu un iepakojumu (*CLP*), labu laboratorijas praksi (*GLP*) un narkotisko vielu prekursoriem. ES arī uzsver, ka Moldovai ir jāpieskaņo savi tiesību akti ES *acquis* attiecībā uz aerosola izsmidzinātājiem, traktoriem (lauksaimniecības, mežsaimniecības), autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas emisijām, prasībām, kas attiecas uz autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas apstiprināšanu izmantošanai uz autoceļiem, un attiecībā uz mazgāšanas līdzekļiem, kristālstiklu, kā arī attiecībā uz kultūras priekšmetiem, kas nelikumīgi izvesti no kādas ES dalībvalsts teritorijas. ES arī uzsver, ka Moldovai ir jānodrošina pietiekamas administratīvās spējas visās attiecīgajās ministrijās un citās atbildīgajās struktūrās ar augstu godprātīguma līmeni. Turklāt ES uzsver, ka Moldovai ir jānodrošina pietiekams cilvēkresursu un finanšu resursu līmenis, lai nodrošinātu pietiekamu tirgus uzraudzību visās attiecīgajās nozarēs. ES aicina Moldovu nodrošināt, ka – tiklīdz Moldova būs pilnībā pieskaņojusies ES *acquis*, kas attiecas uz transportlīdzekļu un autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas emisijām, – būs pietiekamā apjomā pieejama atbilstošas kvalitātes degviela. ES arī aicina Moldovu analizēt, vai – lai nodrošinātu to transportlīdzekļu sistēmu pareizu darbību, ko reglamentē ES *acquis* – ir jāveic izmaiņas uz ceļiem un ceļu aprīkojumā.

ES atzinīgi vērtē faktu, ka attiecībā uz **procesuāliem pasākumiem** Moldovas tiesību akti ir izstrādāti tā, lai tie būtu pilnībā pieskaņoti ES *acquis*, kas attiecas uz apaviem un tekstilizstrādājumu marķēšanu. ES ņem vērā, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies ES *acquis* attiecībā uz zāļu cenu noteikšanas un kompensācijas pārredzamību, šaujamieročiem un ar aizsardzību saistītu ražojumu sūtījumiem, un norāda, ka tai ir jānodrošina pilnīga pieskaņošanās arī šajās jomās. ES arī uzsver, ka Moldovai ir jāpieskaņo savi tiesību akti ES *acquis* attiecībā uz kristālstiklu, kā arī attiecībā uz kultūras priekšmetiem, kas nelikumīgi izvesti no kādas ES dalībvalsts teritorijas. ES aicina Moldovu palielināt cilvēkresursus un finanšu resursus, lai nodrošinātu pietiekamu tirgus uzraudzības līmeni. ES arī aicina Moldovu izveidot reģistrus, kas vajadzīgi kultūras priekšmetu eksportam, importam un tirdzniecībai.

ES aicina Moldovu nodrošināt, ka ir pienācīgi izveidoti un tiek pilnībā īstenoti pasākumi, lai nodrošinātu **korupcijas apkarošanu** visās iestādēs, kas iesaistītas preču brīvā apritē.

2. 2. sadaļa – Darba ņēmēju pārvietošanās brīvība

ES atzīmē, ka Moldova ir maz pieskaņojusies ES *acquis*, kas attiecas uz **piekļuves darba tirgum vispārējiem principiem**, konkrēti, attiecībā uz darba ņēmēju pārvietošanās brīvību, kas saistīta ar tiesībām ieceļot, uzturēties, strādāt un piekļūt nodarbinātībai. ES aicina Moldovu līdz pievienošanās brīdim nodrošināt, ka ES pilsoņi var bez ierobežojumiem piekļūt tās darba tirgum un ka pret tiem ir tāda pati attieksme kā pret Moldovas pilsoņiem. ES atzīmē, ka Moldovai līdz pievienošanās brīdim ir arī jānodrošina, lai ES pilsoņiem būtu tādi paši darba apstākļi un sociālās un nodokļu priekšrocības kā Moldovas pilsoņiem. ES arī atgādina, ka Moldovai ir jāizraugās valsts iestāde, kas atbild par atbalsta sniegšanu ES mobilajiem darba ņēmējiem. Moldovai būs jāgarantē pienācīgas tiesības ES valstspiederīgo ģimenes locekļiem – neatkarīgi no tā, vai viņi ir ES vai trešo valstu valstspiederīgie. ES arī aicina Moldovu līdz pievienošanās brīdim nodrošināt, ka ierobežojumi, kas attiecas uz piekļuvi publiskajam sektoram, atbilst EST judikatūrai.

ES uzskata, ka būs vajadzīgi pārejas pasākumi, kas pašreizējām dalībvalstīm ļautu piemērot pasākumus, kuri ierobežo Moldovas darba ņēmēju piekļuvi to darba tirgiem, kā arī pārejas pasākumi attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas brīvību, kas ietver darba ņēmēju pagaidu pārvietošanos. Saskaņā ar ES *acquis* tiek aizsargātas valsts, kas ir pievienojusies, valstspiederīgo tiesības, kuri jau likumīgi dzīvo un ir nodarbināti citā dalībvalstī. Moldovas valstspiederīgajiem un viņu ģimenes locekļiem nepiemēro mazāk labvēlīgus nosacījumus kā trešo valstu valstspiederīgajiem, kad viņi īsteno savas tiesības saskaņā ar *acquis*. Pie šā jautājuma ES atgriezīsies vēlākā sarunu posmā. Komisija sagatavos ietekmes novērtējumu.

ES atzīmē, ka Moldova ir maz pieskaņojusies ES *acquis*, kas attiecas uz **papildu aroda pensiju iegūšanu un saglabāšanu ES pārrobežu mobilo darba ņēmēju gadījumā**. ES norāda, ka Moldovai ir jāpalielina informētība un spējas attiecībā uz ES direktīvu par papildu aroda pensiju shēmām materiālo piemērošanas jomu un darbības jomu attiecībā uz personām. ES aicina Moldovu pilnībā pieskaņoties ES *acquis*, kas attiecas uz papildu aroda pensiju iegūšanu un saglabāšanu ES pārrobežu mobilo darba ņēmēju gadījumā.

ES atzīmē, ka Moldova ir maz pieskaņojusies ES *acquis*, kas attiecas uz **EURES** ES aicina Moldovu turpināt sagatavošanās darbu, tostarp stiprināt tās IT sagatavošanu un nodrošināt, ka valsts koordinācijas birojam ir veicamajiem pienākumiem nepieciešamās kompetences un resursi. ES atzīmē, ka Moldovai būs arī jāpabeidz pieskaņošanās *ESCO* prasmju kompetenču sistēmai.

ES atzīmē, ka Moldova ir maz pieskaņojusies ES *acquis*, ar ko izveido **Eiropas Darba iestādi**. ES atzinīgi vērtē to, ka Moldova 2025. gada maijā parakstīja sadarbības mehānismu ar Eiropas Darba iestādi, lai vēl vairāk stiprinātu sadarbību. ES aicina Moldovu plānot spēju veidošanu gan IT, gan cilvēkresursu jomā, un aicina Moldovu arī turpmāk apkarot nedeklarētu darbu.

ES atzīmē, ka Moldova ir maz pieskaņojusies ES *acquis* **sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinācijas** jomā. ES atzīmē, ka Moldova gūst labumu no pieredzes saistībā ar pamatmehānismiem sociālā nodrošinājuma koordinācijai. ES aicina Moldovu attīstīt pietiekamas administratīvās spējas, kā arī padziļināt zināšanas un turpināt digitalizāciju, lai šajā jomā piemērotu ES *acquis*. ES arī mudina turpināt slēgt sociālā nodrošinājuma nolīgumus, īpaši ar ES dalībvalstīm.

ES ņem vērā, ka Moldova ir ieviesusi vispārēju korupcijas apkarošanas regulējumu ar īpašiem pasākumiem, kas attiecas uz darba ņēmēju brīvu pārvietošanos. ES mudina Moldovu nodrošināt risku apzināšanu un efektīvus korupcijas apkarošanas pasākumus darba ņēmēju brīvas pārvietošanās jomā, kā arī korupcijas apkarošanas struktūru pietiekamu kapacitāti.

3. 3. sadaļa – Tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība

ES atzinīgi vērtē to, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies ES *acquis* profesionālo kvalifikāciju savstarpējās atzīšanas jomā. ES atgādina, ka Moldovai ir aktīvāk jācenšas pieskaņoties Direktīvai par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu, jo īpaši noteikumiem par minimālajām apmācības prasībām, kā arī Advokātu direktīvai un Samērīguma novērtēšanas direktīvai. Tā kā šajā jomā ES *acquis* ir sarežģīts un sagatavošanās ir jāsāk labu laiku pirms pievienošanās, ES aicina Moldovu palielināt administratīvās spējas.

ES atzinīgi vērtē to, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies ES *acquis*, kas attiecas uz **tiesībām veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību**. ES aicina Moldovu pabeigt apzināt un novērst visus iespējamus šķēršļus pakalpojumu sniedzējiem. Turklāt Moldovai ir pilnībā jāpieskaņo savs tiesiskais regulējums Pakalpojumu direktīvai, lai novērstu jebkādus šķēršļus piekļuvei tirgum.

ES atzinīgi vērtē Moldovas augsto pieskaņotības līmeni ES *acquis* **pasta pakalpojumu** jomā attiecībā uz Pasta pakalpojumu direktīvu ¹ un Pārrobežu paku piegādes pakalpojuma regulu ². ES aicina Moldovu nodrošināt pilnīgu atbilstību ES pasta noteikumiem un pietiekamas institucionālās spējas, lai turpinātu uzraudzīt norises un panākt noteikumu izpildi pasta tirgū.

ES arī ņem vērā, ka Moldova ir īstenojusi konkrētus pasākumus korupcijas apkarošanas jomā, jo īpaši saistībā ar tiesībām veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību.

¹ Direktīva 97/67/EK, kas grozīta ar Direktīvu 2002/39/EK un Direktīvu 2008/6/EK.

² Regula (ES) 2018/644.

4. 4. sadaļa – Kapitāla brīva aprīte

ES ņem vērā, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies ES *acquis* kapitāla brīvas aprītes jomā. ES arī uzsver – Moldova ir atbildīga par to, lai pievienošanās brīdī visi Moldovas divpusējie ieguldījumu līgumi ar trešām valstīm atbilstu ES *acquis*. ES uzsver, ka Moldovai līdz pievienošanās brīdim ir jāizbeidz divpusējie ieguldījumu līgumi ar ES dalībvalstīm, tostarp turpināmības klauzulu juridiskās sekas. ES aicina Moldovu nodrošināt pietiekamas administratīvās spējas un koordināciju, lai īstenotu ES *acquis* kapitāla brīvas aprītes jomā.

ES uzsver, ka patlaban Moldovas tiesībās spēkā esošie diskriminējošie ierobežojumi, kas attiecas uz ES pilsoņu iespējām iegādāties lauksaimniecības zemi, ir pretrunā *acquis*. Moldovai ir jāreformē savi tiesību akti, lai minētos ierobežojumus atceltu. ES pieņem zināšanai Moldovas lūgumu piešķirt 30 gadu pārejas laiku no pievienošanās dienas attiecībā uz liberalizāciju lauksaimniecības un mežsaimniecības zemes iegādē, ko veic nerezidenti. Savā sarunu nostājā Moldova ierosina pakāpenisku pārejas plānu, kas sāktos 25. gadā pēc pievienošanās.

ES ņem vērā Moldovas sniegto informāciju, ar kuru tā pamato savu lūgumu. ES tomēr uzskata, ka, pirms ES varēs ieņemt nostāju par šo lūgumu, tai būs vajadzīga sīkāka informācija. ES aicina Moldovu sniegt vairāk informācijas, jo īpaši par:

- a. pašreizējo stāvokli un plānotajiem pasākumiem, kuru mērķis ir uzlabot juridisko noteiktību attiecībā uz lauksaimniecības zemes īpašumtiesību struktūru;
- b. lauksaimniecības uzņēmumu lielumu un sadalījumu;
- c. lauksaimniecības zemes īpašumtiesību pašreizējo struktūru, konkretizējot, vai kādas lauksaimniecības zemes teritorijas pieder vai ir iznomātas ārvalstniekiem, un informāciju par valsts zemes reģistru;
- d. plāniem privatizēt valstij piederošu lauksaimniecības zemi;
- e. pašreizējiem un plānotajiem ierobežojumiem zemes iegādei ES valstspiederīgajiem pēc pievienošanās.

ES ņem vērā, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies dažiem ES *acquis* **maksājumu pakalpojumu** jomā. ES uzsver, ka Moldovai ir jāturpina pieskaņoties ES tiesiskajam regulējumam šajā jomā, tostarp jāpabeidz pieskaņoties *acquis*, kas attiecas uz maksājumu pakalpojumiem, e-naudu un vienoto euro maksājumu telpu. ES atgādina, ka Moldovai ir jāpieskaņojas *acquis*, kas attiecas uz pārrobežu maksājumiem, zibmaksājumiem un starpbanku komisijas maksām.

ES ņem vērā, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies ES *acquis* **nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas** jomā. ES uzsver, ka Moldovai ir jāturpina pieskaņoties ES tiesiskajam regulējumam šajā jomā, tostarp noteikumiem par līdzekļu pārvedumiem. ES atgādina, ka Moldovai ir pilnībā jāpieskaņojas šīs jomas ES *acquis*. ES uzsver, ka prioritāte ir arī finanšu ziņu vākšanas vienības institucionālo spēju stiprināšana.

ES ņem vērā, ka Moldova ir ieviesusi virkni korupcijas apkarošanas pasākumu, lai **apkarotu korupciju kapitāla brīvas aprites jomā**. ES uzsver, ka ir jāpalielina šo pasākumu efektivitāte.

5. 6. sadaļa – Sabiedrību tiesības

ES atzinīgi vērtē to, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies ES *acquis* **sabiedrību tiesību un korporatīvās pārvaldības jomā**. ES ņem vērā, ka Moldova ir panākusi augstu saskaņotības līmeni iekšzemes apvienošanas, sadalīšanas un veidošanas jomā un kapitāla prasību jomā, kā arī ir panākusi pilnīgu pieskaņošanos viena dalībnieka sabiedrību ar ierobežotu atbildību jomā; vienlaikus ES uzsver, ka Moldovai ir jāpabeidz pieskaņoties ES *acquis* uzņēmumu izveides, kapitāla prasību un akciju sabiedrību iekšzemes apvienošanas un sadalīšanas jomās.

ES atzīmē, ka Moldovai ir jāpabeidz pieskaņoties ES *acquis* arī tādās jomās kā **informācijas atklāšanas prasības** un digitālie rīki un procesi, ko piemēro gan privātām, gan publiskām akciju sabiedrībām, un tas ietver prasības, kuras attiecas uz uzņēmējdarbības reģistru savstarpējo savienojamību (*BRIS*).

ES aicina Moldovu pieskaņoties ES *acquis* noteikumiem, kas attiecas uz **pārrobežu operācijām** (pārveidošana, apvienošana un sadalīšana), un sākt īstenot visas administratīvās pārmaiņas, kas jāveic, lai panāktu atbilstību regulām par Eiropas juridiskajām formām (*Societas Europaea* (SE), Eiropas ekonomisko interešu grupa (EEIG) un Eiropas Kooperatīvās sabiedrības statūti (ECS)).

ES ņem vērā, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies ES *acquis*, kas attiecas uz **tiesību aktos noteikto revīziju un uzņēmumu pārskatu** sniegšanu. ES aicina Moldovu arī turpmāk stiprināt publiskā audita pārraudzības struktūras spējas. ES uzsver, ka Moldovai ir jāturpina pieskaņoties ES *acquis* tādās jomās kā biržā kotētu uzņēmumu grāmatvedības un pārredzamības prasības, pārskatu sniegšana par katru valsti un lieluma kritēriji. ES aicina Moldovu uzraudzīt norises *acquis* jomā kā daļu no tās plāniem veikt saskaņošanu ar *acquis*, kas attiecas uz korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu.

ES arī atgādina, ka Moldovai ir jāpabeidz pieskaņoties *acquis* attiecībā uz **akcionāru tiesībām**, pārņemšanas piedāvājumiem un pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju (korporatīvā pārvaldība).

ES aicina Moldovu turpināt īstenot **korupcijas apkarošanas pasākumus** sabiedrību tiesību un korporatīvās pārvaldības jomā un turpināt centienus attiecībā uz īstenošanu, digitalizāciju, godprātīguma veicināšanu publiskajā un privātajā sektorā, kā arī attiecībā uz panākumu gūšanu privātā sektora korupcijas apkarošanas izmeklēšanu jomā.

6. 7. sadaļa – Intelektuālā īpašuma tiesības

ES atzinīgi vērtē Moldovas augsto pieskaņotības līmeni ES *acquis* intelektuālā īpašuma tiesību jomā un mudina valsti saglabāt pašreizējo impulsu. Moldova ir izveidojusi galvenās administratīvās struktūras, kas vajadzīgas intelektuālā īpašuma tiesību (*IPR*) pārvaldībai un piemērošanai. ES mudina Moldovu nodrošināt šo administratīvo struktūru efektīvu darbību un pietiekamas spējas, lai atbalstītu atlikušo tiesību aktu prasību transponēšanu un īstenošanu.

Autortiesību un blakustiesību jomā ES ņem vērā Moldovas augsto pieskaņotības līmeni ES *acquis*, tostarp ES Autortiesību direktīvai ³, un atzinīgi vērtē tās panākto progresu saskaņā ar valsts rīcības plānu (*NPA*) 2024.–2027. gadam. ES uzsver, ka ir nepieciešama turpmāka tiesību aktu pieskaņošana, jo īpaši attiecībā uz Digitālā vienotā tirgus direktīvu ⁴, apraides un retranslācijas noteikumiem (*SatCab* I un II), kolektīvu tiesību pārvaldību, nenosakāmu autortiesību darbiem, nomas un patapinājuma tiesībām, tālākpārdošanas tiesībām, Marrākešas līgumu un tiešsaistes satura pārrobežu pārnēsamību, mudinot valsti līdz 2026. gadam pieskaņoties pilnībā. ES atzinīgi vērtē Moldovas nodomu piekļūt *EUIPO* nenosakāmu autortiesību darbu datubāzei.

ES atzinīgi vērtē Moldovas augsto pieskaņošanās līmeni ES *acquis* **rūpnieciskā īpašuma tiesību** jomā. Moldova virzās uz pieskaņošanas papildu aizsardzības sertifikāta (PAS) noteikumiem gan attiecībā uz augu aizsardzību, gan zālēm. ES aicina Moldovu turpināt pieskaņošanas *acquis*, kas attiecas uz patentiem, preču zīmēm, dizainparaugiem un amatniecības un rūpniecības ražojumu ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā.

⁴ Direktīva (ES) 2019/790.

ES atgādina, ka ES/EEZ mēroga tiesību izlietošana ir vienotā tirgus pamatprincips, kas pēc pievienošanās ir jāievēro visām dalībvalstīm. Tā kā šī tiesību izlietošanas sistēma ir saistīta ar vienoto tirgu, Moldovai to patlaban nevar piemērot. Tāpēc attiecīgo īpašumtiesību grozījumos būtu jāietver noteikumi, kas no pievienošanās dienas nodrošinās ES/EEZ mēroga tiesību izlietošanu.

ES arī aicina Moldovu pabeigt tiesību aktu pieskaņošanu ES *acquis* attiecībā uz zāļu PAS. ES uzsver, ka plānotajiem grozījumiem cita starpā ir jānodrošina, ka no Moldovas pievienošanās dienas tiks uzskatīts, ka pirmā atļauja zāles vai augu aizsardzības līdzekli laist tirgū ir diena, kad šāda atļauja piešķirta pirmajā ES dalībvalstī. ES atgādina, ka saskaņā ar *acquis* attiecīgais datums ir diena, kad šāda atļauja piešķirta ES/Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) teritorijā. ES arī uzsver, ka ir svarīgi, lai uz PAS varētu pretendēt produkti, tostarp farmaceitiskie produkti un augu aizsardzības līdzekļi, kurus Moldovas pievienošanās dienā Eiropas Savienībā aizsargā spēkā esošs pamatpatents. Visbeidzot, ES uzsver, ka Moldovai ir pilnībā jāpieskaņojas Regulai (ES) 2019/933 par atbrīvojumu no PAS un ka piespiedu licencēšanai joprojām ir vajadzīga pilnīga transponēšana.

ES atgādina ES preču zīmju un dizainparaugu vienotību un atzīmē, ka saskaņā ar attiecīgajām regulām no pievienošanās brīža ES preču zīmes un dizainparaugi tiks attiecināti arī uz Moldovu.

ES atgādina, ka, ievērojot ES Preču zīmju regulu, no dienas, kad Eiropas Savienībai pievienojas jauna dalībvalsts, ES preču zīme, kas, ievērojot šo regulu, reģistrēta vai piemērota pirms pievienošanās dienas, tiek attiecināta arī uz šīs jaunās dalībvalsts teritoriju.

Attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību **izpildi** ES ņem vērā, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies Izpildes direktīvai ⁵. ES uzsver, ka ir vajadzīga ciešāka pieskaņošanās vispārējiem principiem un izpildes mehānismiem, tostarp pagaidu pienākumrīkojumiem. ES aicina Moldovu vēl vairāk uzlabot intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu, jo īpaši palielinot tiesvedību, inspekciju un sankciju skaitu. ES mudina Moldovu turpināt izpratnes veicināšanas iniciatīvas un apmācības programmas, lai stiprinātu izpildes spējas. Jo īpaši būtu jānodrošina darbinieku, tiesnešu un prokuroru apmācība un jāpalielina cilvēkresursi.

ES ņem vērā, ka Moldova ir ieviesusi konkrētus korupcijas apkarošanas pasākumus, lai **apkarotu korupciju intelektuālā īpašuma tiesību jomā**. ES uzsver, ka šo pasākumu īstenošanai joprojām ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu godprātīgumu un pārredzamību *IPR* jomā.

7. 8. sadaļa – Konkurences politika

ES atzīmē, ka attiecībā uz **konkurences politikas tiesisko regulējumu** pretmonopola noteikumi ir lielā mērā pieskaņoti primārajam ES *acquis*, bet ir daži tiesību akti, kuriem Moldovas tiesību akti vēl nav pieskaņoti. Konkrēti, ES atzīmē, ka valsts tiesību aktos vēl ir jāīsteno pilnīga pieskaņošanās noteikumiem *ECN+* direktīvā ⁶ (izņemot pārrobežu aspektus) un ES Direktīvā par zaudējumu atlīdzināšanu par konkurences tiesību pārkāpumiem ⁷. Saistībā ar iespēju dalībvalstīm ieviest valsts noteikumus par apvienošanās kontroli ES atzīmē arī Moldovas daļējo pieskaņošanos apvienošanās kontroles jomā, bet vēl ir jāturpina pieskaņot atsevišķus procesuālo noteikumu un ES ieteikuma tiesību elementus. ES arī atzīmē, ka Moldovas valsts atbalsta definīcija kopumā atbilst ES *acquis* un ir jāturpina to pieskaņot pilnībā. ES uzsver, ka Moldovas valsts atbalsta noteikumi ir daļēji pieskaņoti ES *acquis*, tostarp attiecībā uz procesuālajiem noteikumiem, horizontālā un nozaru atbalsta instrumentiem, kā arī konkrētiem atbalsta instrumentiem. ES arī atzīmē, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies ES *acquis* liberalizācijas jomā attiecībā uz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem un piemērojamajiem pārredzamības noteikumiem. ES atgādina, ka Moldovai ir jāpabeidz tiesību aktu pieskaņošana ES *acquis*, kas attiecas uz konkurences politikas tiesisko regulējumu, tostarp, izmantojot primāros un sekundāros tiesību aktus.

⁵ Direktīva 2004/48/EC (*IPRED*).

⁶ Direktīva 2019/1.

⁷ Direktīva 2014/104.

Attiecībā uz **iestāžu sistēmu un īstenošanas spējām** ES pauž gandarījumu par to, ka organizatoriskās struktūras ziņā pastāv labi izveidota un funkcionāli neatkarīga un funkcionējoša Konkurences iestāde, kas ir atbildīga par pretmonopola, apvienošanās un valsts atbalsta kontroli. ES uzsver, ka svarīga ir gan pilnīga tiesību aktu pieskaņošana, gan garantijas attiecībā uz Moldovas Konkurences padomes neatkarību, pietiekamiem resursiem, pilnvērtīgām pilnvarām un procedūrām nolūkā nodrošināt efektīvu izpildi. ES atzīmē, ka, ņemot vērā neaizpildīto vakanču skaitu, ir jāstiprina Moldovas administratīvā spēja pretmonopola, apvienošanās un valsts atbalsta jomā. Moldovas Konkurences padomes darbiniekiem būtu pastāvīgi jāsaņem apmācība. ES atgādina, ka Moldovai ir jāturpina panākt stingrus izpildes rādītājus konkurences jomā.

Moldova oficiāli lūdz piecu gadu vispārēju pārejas periodu pēc pievienošanās, kas piemērojams visiem esošajiem valsts atbalsta pasākumiem, kuri ir spēkā pirms pievienošanās dienas. Tas ietver tādas shēmas kā Moldovas Inovāciju un tehnoloģiju parks (*MITP*), preferenciālais nodokļu režīms maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un atbalsta mehānismi industriālajiem parkiem.

Moldova apgalvo, ka *MITP* režīma priekšlaicīga izbeigšana apdraudētu juridisko noteiktību, traucētu ilgtermiņa uzņēmējdarbības plānošanu un mazinātu ieguldītāju uzticēšanos. Ņemot vērā pasākuma nozarei specifisko darbības jomu un inovācijas virzītas konkurences augsto līmeni digitālajā ekonomikā, tam ir ierobežota kropļojoša ietekme uz konkurenci plašākā tirgū. Moldova arī apgalvo, ka MVU preferenciālā nodokļu režīma priekšlaicīga izbeigšana varētu destabilizēt Moldovas MVU nozari un kavēt centienus fiskālā taisnīguma jomā. Lūgtais pārejas periods ļautu Moldovai pabeigt nodokļu izdevumu pārskatīšanu, stiprināt valsts atbalsta iestādes un pieskaņot ES tiesību aktiem atbalsta shēmas, vienlaikus saglabājot savu MVU konkurētspēju un noturību. Attiecībā uz industriālajiem parkiem Moldova apgalvo, ka tie ir būtiski reģionālās attīstības, darbvietu radīšanas un ieguldījumu virzītājspēki Moldovā; tajos darbojas vairāk nekā 100 uzņēmumu, un līdz 2024. gadam tie ir piesaistījuši ieguldījumus aptuveni 210 miljonu EUR apmērā. Moldova apgalvo, ka spēkā esošā regulējuma priekšlaicīga atcelšana, jo īpaši attiecībā uz zemes izmantošanas un nomas objektiem, kas ir būtiski parku darbībām, traucētu notiekošos ieguldījumu projektus, kaitētu reģionālās kohēzijas centieniem un apdraudētu Moldovas rūpniecības nozares noturību.

Moldova apgalvo, ka ir vajadzīgs piecu gadu pārejas periods visiem esošajiem valsts atbalsta pasākumiem, kas ir spēkā pirms pievienošanās dienas, lai Moldova varētu pielāgoties ES *acquis* valsts atbalsta un konkurences jomā, pabeigt institucionālo stiprināšanu un nodrošināt, ka tās politika tiek pakāpeniski pieskaņota ES mērķiem, tostarp zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā.

ES ņem vērā informāciju, ko Moldova ir iesniegusi, lai pamatotu savu lūgumu, un uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū. ES tomēr uzskata, ka, pirms ES varēs ieņemt nostāju par šo lūgumu, tai būs vajadzīga sīkāka informācija. ES aicina Moldovu sniegt vairāk informācijas par lūgumu tvērumu, sīkāku informāciju par attiecīgajiem regulējumiem un attiecīgā valsts atbalsta summām.

ES atzīmē, ka Konkurences padomei ir svarīga loma Korupcijas apkarošanas programmā 2024.–2028. gadam ar konkrētu mērķi līdz 2028. gadam uzlabot valsts atbalsta piešķiršanas pārredzamības mehānismu.

8. 9. sadaļa – Finanšu pakalpojumi

ES ņem vērā, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies ES *acquis* **banku un finanšu konglomerātu** jomā. ES ņem vērā, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un atgādina, ka Moldovai ir jāpieskaņojas Kapitāla prasību direktīvas un Kapitāla prasību regulas jaunākajai redakcijai. ES uzsver, ka Moldovai ir jāpieskaņojas ES *acquis*, kas attiecas uz prudenciālajām prasībām attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām un finanšu konglomerātiem, kā arī uz segtajām obligācijām. ES arī uzsver, ka Moldovai ir jāpieskaņojas ES *acquis* noguldījumu garantiju sistēmu jomā, jo īpaši attiecībā uz noguldītāju, uz kuriem attiecas segums, lielumu un veidiem. ES arī ņem vērā, ka attiecībā uz atveseļošanas un noregulējuma režīmu Moldova ir daļēji pieskaņojusies pirmajai Banku noregulējuma un atveseļošanas direktīvai, un atgādina, ka Moldovai ir jāpieskaņojas otrajai Banku noregulējuma un atveseļošanas direktīvai ⁸. ES arī uzsver, ka Moldovai ir vēl vairāk jāstiprina savas uzraudzības spējas, lai ņemtu vērā ES *acquis* paredzēto pienākumu paplašināšanos.

⁸ Direktīva (ES) 2019/879.

ES ņem vērā Moldovas lūgumu piešķirt piecu gadu **pārejas periodu banku nozarei** vai pārejas periodu līdz 2035. gadam, kas strukturēts šādi: Eiropas finanšu pases pakāpeniska ieviešana, noguldījumu garantiju maksimālo apjomu pakāpeniska palielināšana un minimuma prasības pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (*MREL*) pakāpeniska īstenošana saskaņā ar Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvu (*BAND*).

ES ņem vērā informāciju, kas iesniegta, lai pamatotu šos lūgumus. Tomēr ES uzskata, ka, pirms ES varēs ieņemt nostāju par šiem lūgumiem, tai būs vajadzīga sīkāka informācija, un aicina Moldovu iesniegt detalizētu sīkāku informāciju par šādiem jautājumiem:

- a. nozares lielums un struktūra, tostarp ES banku meitasuzņēmumu klātbūtne un to tirgus daļa;
- b. aplēse par papildu iemaksu summu, kas jāpiesaista, lai NGS varētu izpildīt savas iespējamās saistības, ja seguma līmenis tiktu palielināts līdz 100 000 EUR, kā arī laiku, kas NGS vajadzīgs, lai uzkrātu finanšu līdzekļus, kas tai ļautu apmierināt iespējamās prasījumus, ja seguma līmenis tiktu palielināts līdz 100 000 EUR;
- c. paredzamais noguldījumu pieaugums;
- d. noguldītāju skaits un struktūra, kā arī vidējais noguldījumu apjoms katram noguldītāju veidam;
- e. ierosinātais pakāpeniskas ieviešanas grafiks, lai sasniegtu ES maksimālos apjomus;
- f. paredzētie pasākumi, lai veicinātu *MREL* instrumentu tirgus attīstību;
- g. plāns *MREL* pakāpeniskai īstenošanai saskaņā ar *BAND*;
- h. plānotie pasākumi, lai stiprinātu uzraudzības spējas un nodrošinātu drošu piekļuvi tirgum;

- i. plānotie pasākumi, lai izvairītos no svārstīguma, kas saistīts ar kapitāla plūsmas liberalizāciju;
- j. krājaizdevu sabiedrību prudenciālā riska profila novērtējums.

ES ņem vērā Moldovas lūgumus piešķirt piecu gadu **pārejas periodu kapitāla tirgum** vai pārejas periodu līdz 2035. gadam, aptverot divas savstarpēji saistītas darbības: ieguldītāju kompensācijas maksimālā apjoma palielināšanu līdz 20 000 EUR un Ieguldījumu brokeru sabiedrību regulas (*IFR*)/Ieguldījumu brokeru sabiedrību direktīvas (*IFD*) prudenciālo prasību pakāpenisku īstenošanu.

ES ņem vērā informāciju, kas iesniegta, lai pamatotu šos lūgumus. Tomēr ES uzskata, ka, pirms ES varēs ieņemt nostāju par šiem lūgumiem, tai būs vajadzīga sīkāka informācija, un aicina Moldovu iesniegt detalizētu sīkāku informāciju par šādiem jautājumiem:

- a) ierosinātā pakāpeniskas ieviešanas shēma attiecībā uz ieguldītāju kompensācijas maksimālo apjomu;
- b) kompensācijas robežvērtības palielināšanas paredzamā ietekme uz esošajiem uzņēmumiem;
- c) ietekmēto ieguldītāju veidi un skaits;
- d) ieguldītāju vidējais portfelis katram ieguldītāju veidam;
- e) ierosinātā pakāpeniskas ieviešanas kapitāla shēma ieguldījumu brokeru sabiedrībām virzībā uz ES kapitāla prasību līmeni, kā arī paredzētās shēmas īstenojamības analīze, kurā sīki izklāstīta informācija par katru ieguldījumu brokeru sabiedrības veidu atbilstoši to atļautajām darbībām un tam, vai tās ietilpst banku grupās;
- f) ieguldījumu brokeru sabiedrību kapitāla prasību pašreizējā struktūra un saturs katram segtā riska veidam un pārskats par uzraudzības instrumentiem, kas pieejami, lai nodrošinātu ieguldījumu brokeru sabiedrību pastāvīgu atbilstību;
- g) ieguldījumu brokeru sabiedrību pašreizējais pašu kapitāla sastāvs un kapitāla prasību līmeņi, sīki izklāstot informāciju par katru ieguldījumu brokeru sabiedrības veidu atbilstoši to atļautajām darbībām un tam, vai tās ietilpst banku grupās.

ES ņem vērā, ka Moldova lūdz piecu gadu pārejas periodu, lai īstenotu vienreizējo prēmiju un minimālās summas, ko sedz obligātā **apdrošināšana** saskaņā ar Direktīvu par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu (*MTPL*), un maksāspējas kapitāla prasību (*SCR*) saskaņā ar Direktīvu “Maksāspēja II”.

ES ņem vērā Moldovas sniegto informāciju, ar kuru tā pamato savu lūgumu. ES aicina Moldovu pārskatīt šo lūgumu.

ES atzīmē, ka Moldova ir maz pieskaņojusies ES *acquis*, kas attiecas uz **apdrošināšanu un aroda pensijām**. ES uzsver, ka Moldovai ir jāpieskaņojas regulējumam “Maksāspēja II”. ES uzsver, ka Moldovai ir jāpabeidz pieskaņošanās *acquis*, kas attiecas uz apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu ⁹. ES atgādina, ka Moldovai ir jāpieskaņo *acquis* savi tiesību akti par apdrošināšanas izplatīšanu. ES arī atzīmē, ka Moldovai ir jānodrošina pietiekamas administratīvās un institucionālās spējas, ņemot vērā pieaugošo atbildību un turpmākos pienākumus, kas izriet no mainīgā ES *acquis* piemērošanas.

ES ņem vērā, ka Moldova ir daļēji pieskaņojusies ES *acquis* **finanšu tirgus infrastruktūras jomā**. ES uzsver, ka Moldovai ir jāpieskaņojas ES *acquis* norēķinu galīguma un finanšu nodrošinājuma jomā. ES uzsver, ka Moldovai vēlākais līdz pievienošanās brīdim ir jāizpilda prasības, kas noteiktas Regulas par Eiropas tirgus infrastruktūru (“ETIR”) ¹⁰ jaunākajā redakcijā, Vērtspapīru finansēšanas darījumu regulas jaunākajā redakcijā un Vērtspapīru norēķinu un centrālo depozitāriju regulas (*CSDR*) ¹¹ jaunākajā redakcijā.

ES atzīmē, ka Moldova ir maz pieskaņojusies ES *acquis* **vērtspapīru tirgu un ieguldījumu pakalpojumu jomā**. ES atzīmē arī to, ka Moldova ir maz pieskaņojusies prospektiem un FITD II ¹². ES atgādina, ka Moldovai ir jāpieskaņojas ES *acquis*, kas attiecas uz prospektiem, FITD II, FITR ¹³, PVKIU un AIFPD. ES arī atzīmē, ka Moldovai ir jāpieskaņojas ES *acquis* hipotekāro kredītu jomā (¹⁴).

⁹ Direktīva 2009/103/EK.

¹⁰ Regula (ES) Nr. 648/2012.

¹¹ Regula (ES) Nr. 909/2014.

¹² Direktīva 2014/65/ES.

¹³ Regula (ES) Nr. 600/2014.

¹⁴ Direktīva 2014/17/ES.

ES atzīmē, ka Moldova vēl nav pieskaņojusies ES *acquis* **ilgtspējīga un digitāla finansējuma** jomā. ES aicina Moldovu pieskaņoties ES *acquis* darbību noturības un kryptoaktīvu jomā un, īstenojot tās plānu pieskaņoties *acquis* ilgtspējīga finansējuma jomā, sekot līdzi norisēm ES *acquis*.

ES pozitīvi vērtē to, ka Moldova ir ieviesusi konkrētus pasākumus, lai **apkarotu korupciju** galvenajās struktūrās, kas nodarbojas ar finanšu pakalpojumiem un ar tiem saistīto tiesību aktu izpildi. ES uzsver, cik svarīgi ir turpināt korupcijas apkarošanu finanšu pakalpojumu jomā.

9. 28. sadaļa – Patērētāju un veselības aizsardzība

ES atzīmē, ka **patērētāju aizsardzības** jomā Moldova ir augstā līmenī pieskaņojusies ES *acquis* attiecībā uz dažiem preču pārdošanas aspektiem. ES aicina Moldovu pabeigt pieskaņošanos ES *acquis* attiecībā uz ES *Safety Gate* un produktatbildību. ES arī atzīmē Moldovas daļējo pieskaņošanos ES *acquis* attiecībā uz ražojumu vispārējo drošumu un tirgus uzraudzību, uz ES *Safety Gate* un produktatbildību. Tā ir arī daļēji pieskaņojusies ES *acquis* attiecībā uz Savienības patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu labāku izpildi un modernizēšanu, patērētāju tiesībām, patērētāja finanšu pakalpojumu tālpārdošanu, negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos, uz patērētājiem piedāvāto produktu cenu norādīšanu, uzņēmēju negodīgu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem, dažiem digitālā satura un digitālo pakalpojumu piegādes līgumu aspektiem, daļlaika lietojuma tiesībām, ilgtermiņa brīvdienu produktiem, tālākpārdošanas un apmaiņas līgumiem, kompleksiem ceļojumiem un saistītiem ceļojumu pakalpojumiem, kredītņēmumiem un patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu. Būs nepieciešams arī pieskaņoties ES *acquis* attiecībā uz patērētāju dalības veicināšanu zaļās pārkārtošanās procesā, kas ES stāsies spēkā 2026. gada septembrī.

ES uzsver, ka Moldovai ir jāpieskaņojas ES *acquis* attiecībā uz pārstāvības prasībām patērētāju kolektīvo interešu aizsardzībai un attiecībā uz maksājumu kontu tarifu salīdzināmību, maksājumu kontu maiņu un piekļuvi maksājumu kontiem, un piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām. Moldovai ir jāstiprina savas izpildes spējas un jānodrošina spēju veidošana, lai nodrošinātu nepieciešamās spējas īstenot ES *acquis*, kas attiecas uz patērētājiem. Moldovai būtu arī jānovērš iespējamais risks, ka Moldovas SPTAJ iestādes varētu nespēt efektīvi īstenot un izmantot savas minimālās pilnvaras (kas izriet no tās pašreizējā likuma par valsts kontroli), lai tās būtu pieskaņotas ES *acquis* prasībām. Moldova jau ir izveidojusi Eiropas Patērētāju centru, lai informētu patērētājus par viņu tiesībām vienotajā tirgū un palīdzētu viņiem pārrobežu strīdos, nolūkā sākt sadarbību ar Eiropas Patērētāju centru tīklu (*ECC-Net*), kad sarunas ar Moldovu būs nonākušas vēlākā posmā.

ES ņem vērā, ka attiecībā uz **sabiedrības veselību** Moldovas tiesību akti ir izstrādāti tā, lai tie būtu pilnībā pieskaņoti ES *acquis* attiecībā uz tabakas izstrādājumu reklāmu, smēķēšanas novēršanu un iniciatīvām tabakas kontroles uzlabošanai, audiovizuālo mediju pakalpojumu noteikumiem (attiecībā uz tabaku un saistītiem izstrādājumiem), kosmētikas līdzekļiem, asinīm, veselības informāciju, garīgo veselību, kaitīgu alkohola lietošanu un narkotiku lietošanas novēršanu, kā arī uz nevienlīdzību veselības jomā. ES aicina Moldovu pieskaņoties ES sadarbības standartiem un datu aizsardzības standartiem attiecībā uz veselības datiem. ES ņem vērā arī Moldovas daļējo pieskaņošanos ES *acquis* attiecībā uz tabakas un saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu, tinamo tabaku un brīdinājumiem par ietekmi uz veselību, elektroniskajām cigaretēm, informācijas par tabakas izstrādājumiem pieejamības nodrošināšanu, vidi bez tabakas dūmiem un aerosoliem, uz cilvēkiem paredzētām zālēm, veterinārajām zālēm, audiem, šūnām un orgāniem, retām slimībām, vēzi, e-veselību, veselības aprūpes tehnoloģijas novērtēšanu, pārnēsājamām slimībām un pārrobežu veselības apdraudējumiem. ES uzsver, ka Moldovai ir jāpabeidz pieskaņošanās visās šajās jomās un arī jāpieskaņojas ES *acquis* attiecībā uz tabaku un ar to saistītiem izstrādājumiem, medicīniskām ierīcēm un bāreņzālēm, kā arī attiecībā uz tehnisko noteikumu kontaktpunktu. ES uzsver, ka ir jāatjaunina pirms pievienošanās piešķirtās cilvēkiem paredzēto zāļu un veterināro zāļu atļaujas, lai tās atbilstu attiecīgajam ES *acquis*. ES arī aicina Moldovu uzlabot neaizsargāto iedzīvotāju grupu veselību, nodrošinot šādām iedzīvotāju grupām vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīviem veselības aprūpes pakalpojumiem, tostarp nodrošinot pienācīgu obligātās veselības apdrošināšanas sistēmas segumu romu iedzīvotājiem. Moldovai ir jāizveido valsts kontaktpunkts pārrobežu veselības aprūpei un pilnībā jāīsteno smēķēšanas aizliegumi saskaņā ar ES *acquis*. ES arī aicina Moldovu stiprināt savu medicīnisko personālu un administratīvās un tehniskās spējas sabiedrības veselības jomā, tostarp tādās jomās kā kosmētika, asinis, audi, šūnas un orgāni, pārnēsājamās slimības, veselības drošība, onkoloģija un elektromagnētisko lauku iedarbības uz iedzīvotājiem uzraudzība.

ES ņem vērā, ka Moldova lūdz piecu gadu pārejas laiku pēc tās pievienošanās Eiropas Savienībai, lai ievērotu prasības, kas noteiktas 8. panta 2. punktā Direktīvā 2001/83/EK par cilvēkiem paredzētām zālēm un 2. pantā Regulā (EK) Nr. 726/2004, ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru.

ES atgādina, ka atbilstība ES *acquis* attiecībā uz zālēm un to pieejamība ir svarīga, lai nodrošinātu cilvēku veselības drošību ES. ES arī ņem vērā, ka Moldovas lūgums attiecas ne tikai uz atļauju saņemšanas prasībām, bet arī uz citiem aspektiem, ko reglamentē ES tiesību akti par zālēm, tostarp uz farmakovigilanci. ES arī atgādina, ka jebkuram pārejas periodam jābūt pēc iespējas īsam un ierobežotam attiecībā uz tvērumu, lai neapdraudētu citās ES dalībvalstīs pieejamo zāļu drošumu, un ka būtu jāapsver pienācīgas garantijas, piemēram, neatbilstīgu zāļu izslēgšana no savstarpējās atzīšanas citās ES dalībvalstīs vai paralēlas tirdzniecības. Pirms ES varēs ieņemt nostāju par šo lūgumu, lai pilnībā izvērtētu šo lūgumu un pārskatītu tā ilgumu un tvērumu, ES aicina Moldovu sniegt papildu informāciju par šādiem jautājumiem:

- a. paredzamā ietekme uz Moldovas farmācijas nozari;
- b. to cilvēkiem paredzēto zāļu skaits, kuras:
 - i. reģistrētas Moldovā, bet nav atļautas ES;
 - ii. reģistrētas Moldovā un atļautas ES saskaņā ar centralizēto reģistrācijas procedūru;
 - iii. reģistrētas Moldovā un atļautas saskaņā ar kādu no dalībvalstu reģistrācijas procedūrām (arī skaits saskaņā ar dinamisko scenāriju – ja iespējams, paredzamais skaits pievienošanās brīdī);

- c. attiecībā uz zāļu valsts reģistrācijas pielāgošanu ES tirdzniecības atļauju piešķiršanas prasībām – sniegt informāciju par to, kā, novērtējot ietekmi uz Moldovas nozari un valsts pārvaldi, ir ņemta vērā ES *acquis* paredzēto dažādu atļauju piešķiršanas veidu atšķirīgā sarežģītība;
- d. kritiski svarīgu cilvēkiem paredzētu zāļu piegāde pacientiem Moldovā un pašreizējā ES teritorijā;
- e. apmērs, kādā to vietējo un trešo valstu izcelsmes zāļu sastāvs, kuras pašlaik ir atļauts laist Moldovas tirgū, ir identisks to cilvēkiem paredzēto zāļu sastāvam, kuras Komisija ir atļāvusi saskaņā ar centralizētu reģistrācijas procedūru.

ES pozitīvi vērtē to, ka Moldovā ir izveidota iestāžu sistēma **korupcijas apkarošanai** patērētāju un veselības aizsardzības jomā, un sagaida, ka Moldova nodrošinās labu godprātīguma līmeni šajās jomās.

* * *

Ņemot vērā sagatavošanās darbu pašreizējo stāvokli, ES, ievērojot to, ka Moldovai ir jāturpina progress pieskaņošanā turpmāk minētajās sadaļās aptvertajam ES *acquis* un tā īstenošanā, atzīmē, ka tās varēs provizoriski slēgt tikai pēc tam, kad ES būs vienojusies, ka ir izpildīti turpmāk minētie kritēriji.

1. sadaļa – Preču brīva aprīte

- Moldova ir augstā līmenī pieskaņojusies savstarpējās atzīšanas klauzulas ieviešanas jomā un izdarījusi nepieciešamos grozījumus valsts tiesību aktos un administratīvajā praksē, ievērojot pienākumus, kas izriet no LESD 34.–36. panta.
- Moldova ir pieskaņojusies ES *acquis* attiecībā uz horizontālajiem produktu tiesību aktiem un ir augstā līmenī pieskaņojusies šīs sadaļas ES *acquis* attiecībā uz produktiem, jo īpaši tajās nozarēs, kurās pieskaņošanās līdz šim ir bijusi nepietiekama vai ierobežota.
- Moldova uzrāda pienācīgas administratīvās spējas ar augstiem godprātīguma standartiem, lai līdz pievienošanās brīdim pienācīgi īstenotu un izpildītu tiesību aktus visās horizontālajās jomās, kas ietekmē preču brīvu apriti (tostarp standartizācijas, akreditācijas, metroloģijas, atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības jomā), kā arī šīs sadaļas ES *acquis* attiecībā uz produktiem.

2. sadaļa – Darba ņēmēju pārvietošanās brīvība

- Moldova uzrāda pietiekamas struktūras un pienācīgas izpildes spējas, lai līdz pievienošanās brīdim pilnībā īstenotu *acquis* par darba ņēmēju pārvietošanās brīvību.

3. sadaļa – Tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība

- Moldova ir pieņēmusi un iesniegusi Eiropas Komisijai sarakstu ar reglamentētām profesijām attiecīgā ES *acquis* nozīmē, precizējot darbības, ko veic katra profesija, un pamatojumus attiecībā uz noteikumiem.
- Moldova ir pieskaņojusies noteikumiem, kas aptver minimālās apmācības prasības grozītajā Direktīvā 2005/36/EK, un ir pieskaņojusi šīm prasībām studiju programmas, saskaņā ar kurām tiek iegūta kvalifikācija reglamentētās profesijās.

- Moldova ir pieskaņojusi horizontālo regulējumu par pakalpojumiem ES *acquis*, iestrādājot Pakalpojumu direktīvu, un ir augstā līmenī pieskaņojusies nozaru tiesību aktiem un saistītajām administratīvajām spējām.
- Moldova ir pieskaņojusies ES *acquis*, atceļot visas prasības par valstspiederību attiecībā uz piekļuvi pakalpojumu darbībām un to veikšanu, izņemot tādas prasības par valstspiederību, kuras ir pamatotas un samērīgas saskaņā ar LESD 51. pantu. Šiem grozījumiem ir jābūt piemērojamiem, vēlākais, no pievienošanās dienas.

4. sadaļa – Kapitāla brīva aprīte

- Moldova ir pieskaņojusies *acquis* attiecībā uz kapitāla aprīti un uzrāda, ka tā spēs to pilnībā īstenot līdz pievienošanās brīdim, nodrošinot, ka tiek atcelti visi atlikušie ierobežojumi.
- Moldova ir pieskaņojusies ES *acquis* maksājumu jomā, jo īpaši attiecībā uz maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū (grozītā Maksājumu pakalpojumu direktīva), pārrobežu maksājumiem un vienotās euro maksājumu telpas *acquis*, un uzrāda, ka tā spēs to pilnībā īstenot līdz pievienošanās brīdim.
- Moldova ir pilnībā pieskaņojusies ES *acquis* nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas jomā (jo īpaši Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvai, Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulai un grozītajai Līdzekļu pārvedumu regulai). Moldova uzrāda pietiekamas administratīvās spējas, lai pienācīgi īstenotu un izpildītu attiecīgos nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas tiesību aktus un pienākumus, un ir panākusi jūtamu progresu virzībā uz stabiliem rezultātiem. Moldova uzrāda gatavību pilnībā īstenot *acquis* no pievienošanās dienas.

6. sadaļa – Sabiedrību tiesības

- Moldova ir pieskaņojusi savus tiesību aktus ES *acquis* vispārīgajiem noteikumiem par sabiedrību tiesībām, uzņēmumu izveidi un kapitāla prasībām, kā arī par sabiedrību ar ierobežotu atbildību izveidi un darbību.
- Moldova ir pieskaņojusi savus tiesību aktus *acquis* par informācijas atklāšanas prasībām attiecībā uz uzņēmumiem un filiālēm un digitālo rīku un procesu izmantošanu sabiedrību tiesībās, tostarp prasības attiecībā uz uzņēmējdarbības reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu (*BRIS*).
- Moldova ir pieskaņojusi savus tiesību aktus ES *acquis* iekšzemes apvienošanas, sadalīšanas un veidošanas jomā un kapitāla prasību jomā, kā arī ir pieskaņojusi savus tiesību aktus prasībām pārrobežu operāciju (pārveidošana, apvienošana un sadalīšana) jomā un prasībām kapitālsabiedrību izveides un darbības jomā.
- Moldova ir pieskaņojusi savus tiesību aktus par kapitāla tirgiem un attiecīgos īstenošanas tiesību aktus ES *acquis*, tostarp Pārredzamības direktīvas jaunākajai redakcijai. Moldova ir arī pieskaņojusi savu finanšu pārskatu sniegšanas regulējumu, tostarp īstenošanas tiesību aktus, ES *acquis*, tostarp grozītajai Grāmatvedības direktīvai.
- Moldova ir pieskaņojusi savus tiesību aktus grozītajai Akcionāru tiesību direktīvai un Direktīvai par pārņemšanas piedāvājumiem un nodrošina, ka no pievienošanās dienas tā spēš ieviest Direktīvu par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju.
- Moldova savus tiesību aktus obligātās revīzijas jomā, tostarp īstenošanas tiesību aktus, ir pieskaņojusi Revīzijas direktīvas jaunākajai redakcijai un ir uzrādījusi, ka publiskā sektora revīzijas pārraudzības sistēma ir noturīga un tās administratīvās spējas ir pietiekamas, lai īstenotu un izpildītu ES *acquis*.

7. sadaļa – Intelektuālā īpašuma tiesības

- Moldova apņemas izdarīt visus vajadzīgos tiesību aktu grozījumus, lai nodrošinātu ES/EEZ mēroga tiesību izlietošanu visās jomās no pievienošanās dienas.
- Moldova ir pieskaņojusi savus tiesību aktus ES *acquis* autortiesību un blakustiesību, rūpnieciskā īpašuma tiesību un intelektuālā īpašuma tiesību izpildes nodrošināšanas jomā.
- Moldova nodrošina pietiekamas administratīvās spējas, tostarp *AGEPI*, lai reģistrētu intelektuālā īpašuma tiesības, un nodrošinās jūtamā progresu attiecībā uz to, ka attiecīgās administratīvās iestādes tās efektīvi īsteno un ka īstenošanu nodrošina ar civiltiesībām un attiecīgā gadījumā ar krimināltiesībām.

8. sadaļa – Konkurences politika

- Moldova ir pieskaņojusies ES *acquis*, uz ko attiecas sadaļa par konkurences politiku.
- Moldova ir izveidojusi pietiekamas administratīvās un tiesu spējas pretmonopola, apvienošanās un valsts atbalsta kontroles jomā.
- Moldova ir uzrādījusi stabilus izpildes rādītājus pretmonopola un apvienošanās jomā, tostarp jūtamus rezultātus attiecībā uz efektīvu un iedarbīgu administratīvo un tiesisko pasākumu īstenošanu pret pārkāpumiem, tostarp, attiecīgā gadījumā piemērojot atturošas sankcijas.
- Moldova ir uzrādījusi stabilus izpildes rādītājus valsts atbalsta kontroles jomā, tostarp jūtamus rezultātus attiecībā uz atbalsta *ex-ante* paziņošanu, atbalsta pasākumu un shēmu rūpīgu novērtēšanu un efektīvu pieskaņošanu *acquis*, kā arī efektīvu un iedarbīgu administratīvo un tiesisko uzraudzību, tostarp, attiecīgā gadījumā atgūstot nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu.

9. sadaļa – Finanšu pakalpojumi

- Moldova ir augstā līmenī pieskaņojusies *acquis* banku un finanšu konglomerātu jomā, jo īpaši attiecībā uz kapitāla prasībām, finanšu konglomerātu uzraudzību, noguldījumu aizsardzību un kredītiestāžu reorganizāciju un likvidāciju, un tā ir uzrādījusi spēju pilnībā pieskaņoties *acquis* pirms pievienošanās un to īstenot un izpildīt no pievienošanās dienas.
- Moldova ir augstā līmenī pieskaņojusies *acquis* apdrošināšanas (tostarp “Maksāspēja II”) un aroda pensiju jomā, jo īpaši attiecībā uz dzīvības apdrošināšanu, pārapirošināšanu, apdrošināšanas izplatīšanu un civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu, un tā ir parādījusi, ka būs gatava īstenot *acquis* no pievienošanās dienas.
- Moldova ir augstā līmenī pieskaņojusies *acquis* finanšu tirgus infrastruktūras, tostarp tīrvērtes un norēķinu, jomā, jo īpaši attiecībā uz norēķinu galīgumu un finanšu nodrošinājuma līgumiem, un ir uzrādījusi gatavību īstenot *acquis* no pievienošanās dienas.
- Moldova ir augstā līmenī pieskaņojusies ES *acquis* vērtspapīru tirgu, ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu pārvaldības jomā, jo īpaši attiecībā uz finanšu instrumentu tirgu regulējumu, prospektiem, pārredzamību un tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, un attiecībā uz ieguldījumu pārvaldību, un ir uzrādījusi gatavību īstenot *acquis* no pievienošanās dienas.
- Moldova ir augstā līmenī pieskaņojusies *acquis* digitālo finanšu jomā, jo īpaši attiecībā uz darbības noturību un kriptoaktīviem, un ir uzrādījusi gatavību no pievienošanās dienas īstenot *acquis* digitālo finanšu un ilgtspējīga finansējuma jomā.

- Moldova ir uzrādījusi tādu regulatīvo un uzraudzības iestāžu stabilitāti un neatkarību, kurām ir augsti godprātīguma standarti – saskaņā ar dažādu nozaru tiesību aktu prasībām – un kurām ir pietiekamas administratīvās spējas *acquis* īstenošanai un izpildes nodrošināšanai finanšu pakalpojumu jomā.

28. sadaļa – Patērētāju un veselības aizsardzība

- Moldova ir augstā līmenī pieskaņojusies ES *acquis* ražojumu vispārējā drošuma un patērētāju aizsardzības jomā (tostarp ES *acquis* par privāttiesisko izpildi, garantijām un digitālo saturu), nodrošinot patērētāju interešu aizsardzību, patērētāju drošību, spēju palielināšanu patērētāju organizācijām, efektīvu izpildes nodrošināšanu un tiesības uz tiesisko aizsardzību. Moldova uzrāda, ka spēs nodrošināt pietiekamas administratīvās struktūras ar augstiem godprātīguma standartiem un izpildes spējām, tostarp nepieciešamo neatkarības līmeni, lai tos pareizi īstenotu līdz pievienošanās brīdim.
- Moldova ir augstā līmenī pieskaņojusies ES tiesību aktiem un starptautiskajām saistībām tabakas kontroles jomā, kā arī ir augstā līmenī panākusi to pilnīgu un pienācīgu īstenošanu un izpildi.
- Moldova ir pieskaņojusies ES *acquis* par pacientu tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē, par asinīm, audiem, šūnām un orgāniem, par cilvēkiem paredzētām zālēm un veterinārajām zālēm un par medicīniskām ierīcēm; tā ir augstā līmenī pieskaņojusies visiem pārējiem ES *acquis* sabiedrības veselības jomā un tā uzrāda nepieciešamo administratīvo spēju un godprātīguma līmeni, tostarp ilgtspējīgu uzraudzības sistēmu/iestādi, lai pienācīgi īstenotu un izpildītu ES sabiedrības veselības *acquis* visās šajās jomās nolūkā nodrošināt pilnīgu pieskaņošanos līdz pievienošanās brīdim.

* * *

To, cik sekmīgi notiek pieskaņošanās ES *acquis* un tā īstenošana, turpinās uzraudzīt visā sarunu laikā. ES uzsver, ka tā veltīs īpašu uzmanību visu iepriekš minēto konkrēto jautājumu pārraudzībai, lai nodrošinātu Moldovas administratīvās spējas, tās spēju pilnībā pabeigt tiesību aktu pieskaņošanu visās šīs kopas jomās, kā arī turpmāku progresu īstenošanā un izpildes nodrošināšanā. Īpaša uzmanība ir jāvelta saiknēm starp šīs kopas sadaļām un citām sarunu sadaļām. Moldovas tiesību aktu atbilstību ES *acquis*, kā arī tās īstenošanas spēju var galīgi izvērtēt tikai vēlākā sarunu posmā. Papildus visai informācijai, ko ES var prasīt sarunām par šo kopu un kas jānodrošina konferences vajadzībām, ES aicina Moldovu regulāri sniegt sīki izstrādātu rakstisku informāciju Asociācijas padomei par ES *acquis* īstenošanā panākto progresu.

Ņemot vērā visus minētos apsvērumus, konferencei attiecīgā brīdī būs jāatgriežas pie šīs kopas izskatīšanas.

Turklāt ES atgādina, ka laikā no 2026. gada 7. oktobra līdz sarunu noslēgumam ES *acquis* varētu tikt papildināts ar jauniem elementiem.